

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 414, 610 IR 611 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4532 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4533

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2020 m. birželio 30 d. sprendimo Nr. SV-S-1653 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 ir 3 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 414, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4532 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-4532) ir Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4533 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-4533), tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui juos tobulinti atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekto XIIP-4532 1 straipsniu keičiamą ANK 414 straipsnį siūloma papildyti nauja 3 dalimi, kad už ANK 414 straipsnio 2 dalyje numatytą administracinį nusižengimą (t. y. už pakartotinai padarytą ANK 414 straipsnio 1 dalyje numatytą nusižengimą), padarytą pakartotinai, būtų skiriama bauda nuo vieno šimto keturiasdešimt iki trijų šimtų eurų. Priėmus šį įstatymo projekte Nr. XIIP-4532 siūlomą ANK pakeitimą, naujojoje ANK 414 straipsnio 3 dalyje būtų įtvirtintas kvalifikuojantis požymis – kartotinis pakartotinumasis. ANK 40 straipsnyje, kuriame apibrėžtas administracinių nusižengimų pakartotinumasis institutas, nurodyta, kad jeigu administracinį nusižengimą padaręs asmuo per metus nuo administracinio nurodymo įvykdymo dienos arba nuo nutarimo administracinio nusižengimo byloje įsiteisėjimo dienos, iki sueis vieni metai nuo administracinės nuobaudos ar administracinio poveikio priemonės įvykdymo dienos, padarė tame pačiame šio kodekso straipsnyje numatytą administracinį nusižengimą, laikoma, kad šis administracinis nusižengimas padarytas pakartotinai. Padarius pakartotinį administracinį nusižengimą, šiame straipsnyje numatytas terminas skaičiuojamas iš naujo. Taigi visi tame pačiame ANK straipsnyje numatyti administraciniai nusižengimai, dar kartą padaryti nepasibaigus ANK 40 straipsnyje numatytam terminui, laikytini padarytais pakartotinai, neatsižvelgiant į tai, kiek kartų jie padaryti. Atsižvelgus į tai, siūlytina ANK 414 straipsnio papildymo nauja 3 dalimi atsisakyti, o ANK 414 straipsnio 2 dalies sankciją palikti nepakeistą. Atitinkamai siūlytina atsisakyti įstatymo projekto XIIP-4532 2 straipsniu keičiamame ANK 610 straipsnyje pateiktų nuorodų į ANK 414 straipsnio 3 dalį.

2. Įstatymo projekto XIIP-4532 1 straipsniu keičiamo ANK 414 straipsnio 4 dalyje siūloma įtvirtinti privalomą transporto priemonės konfiskavimą. Teismų praktikoje ne kartą pažymėta, kad „administracinės nuobaudos taikymas turi atitikti proporcingumo reikalavimą, kai tarp padaryto teisės pažeidimo ir už šį pažeidimą nustatytos nuobaudos, siekiamo tikslo ir

priemonių šiam tikslui pasiekti yra teisinga pusiausvyra. Teisinga ir protinga laikytina tokia nuobauda, kurią paskyrus gali būti pasiekti nuobaudos tikslai ir kuri vertinant pažeidimo pobūdį, aplinkybes, pažeidėjo asmenybę, nėra per griežta“ (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis Nr. 2AT-4-2011). Atsižvelgus į ANK 414 straipsnyje numatyto administracinio nusižengimo pavojingumo pobūdį (jau nėra keliama grėsmė kitų asmenų gyvybei, sveikatai ar kitiems svarbiausiems teisės ginamiems gėriams), siūlytina atsisakyti ANK 414 straipsnio 4 dalies nuostatų, susijusių su privaloma konfiskacija, kaip neproporcingų ir palikti teismui diskreciją vertinti, ar konkrečiu atveju transporto priemonė turi būti konfiskuojama, atsižvelgus į visas bylai reikšmingas aplinkybes ir siekiant ANK 22 straipsnio 2 dalyje numatytų turtui konfiskuoti keliamų tikslų.

3. Atsižvelgus į tai, kad įstatymo projekto Nr. XIIIP-4532 2 straipsnyje keičiamas ANK 610 straipsnis, reguliuojantis administracinio nurodymo surašymo aspektus, papildant jį nuoroda į ANK 414 straipsnio atitinkamas dalis, siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo, atitinkamai siūlytina keisti ir ANK 33 straipsnį, įtvirtinantį administracinių nuobaudų ir administracinio poveikio priemonių skyrimo surašant administracinį nurodymą taisykles.

4. Siekiant stiprinti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (atliekų), kurių tvarkymo reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas, tinkamo sutvarkymo kontrolę, siūlytina įstatymo projektą Nr. XIIIP-4532 papildyti nauju straipsniu, kuriuo būtų tikslinama ANK 255 straipsnio 8 dalis, ją išdėstant taip: „8. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių neperdavimas tvarkyti atliekų tvarkytojui, tvarkymas pažeidžiant atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus, nedalyvavimas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo sistemoje užtraukia baudą asmenims, juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo dviejų tūkstančių septynių šimtų iki šešių tūkstančių eurų.“

5. Pritartina, kad viešajame eisme negalinčios dalyvauti transporto priemonės laikymas bendrojo naudojimo vietose neatitiktų tokių bendrojo naudojimo vietų įrengimo tikslų bei varžytų kitų asmenų galimybę pasinaudoti transporto priemonės statymo vieta dalyvaujant viešajame eisme (valstybės ir savivaldybių žemė ir statiniai neturėtų būti naudojami privačios nuosavybės daiktų sandėliavimui). Tačiau įstatymo projekte Nr. XIIIP-4533 numatytas draudimas bendrojo naudojimo vietose laikyti transporto priemones, kurios neregistruotos ar kurioms neatlikta privalomoji techninė apžiūra, nenustatant jokio termino nuo privalomosios techninės apžiūros pasibaigimo, transporto priemonės išregistravimo ar pan., vertintinas kaip nepagrįstas ir neproporcingas tuo aspektu, kad pagal šiuo metu siūlomą nuostatą negalima eksploatuoti transporto priemonė būtų laikoma ir ta transporto priemonė, kuriai jau kitą dieną pasibaigė privalomosios techninės apžiūros terminas. Be to, įstatymo projekte Nr. XIIIP-4533 pateiktas pasiūlymas vertintinas kaip nenuoseklus ir fragmentiškas, nes apima tik dalį transporto priemonės dalyvavimą viešajame eisme lemiančių aplinkybių, o aiškinamajame rašte atitinkamai nenurodoma, kodėl neminimos kitos ne mažiau svarbios transporto priemonės dalyvavimo viešajame eisme sąlygos, susijusios su civilinės atsakomybės privalomojo draudimo galiojimu, valstybės nustatytų su transporto priemone ar jos dalyvavimu viešajame eisme susijusių mokesčių sumokėjimu. Manytina, kad sąvokos „negalima eksploatuoti transporto priemonė“ turinys turėtų būti siejamas su Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – SEAKĮ) 27 straipsnyje įtvirtintu reikalavimu nustatyta tvarka registruoti viešajame eisme dalyvaujančias transporto priemones ir atvejais, kai transporto priemonėms sustabdomas arba panaikinamas leidimas dalyvauti viešajame eisme, numatant atitinkamą terminą nuo fakto atsiradimo momento. Atitinkamai sąvokos „neeksploatuojama transporto priemonė“ turinį siūlytina atskleisti per sąlygą, susijusią su akivaizdžių trūkumų ar išorinių požymių buvimu, dėl ko transporto priemonė nėra naudojama ar negali būti naudojama pagal savo tikslinę paskirtį, nevardijant galimų atvejų, kurių baigtinio sąrašo nėra galimybės

pateikti. Įstatymo projekte Nr. XIIP-4533 siūlomos sąvokos „bendrojo naudojimo vietos“ turinio atskleidimas, vardijant konkrečias vietas ar teritorijas, taip pat neatitinka teisėkūros aiškumo principo ir nesukuria pridėtinės vertės, nes nėra galimybės pateikti baigtinio tokių vietų (teritorijų) sąrašo. Manytina, kad pagrindinis kriterijus, leidžiantis spręsti, ar teritorija yra bendro naudojimo, yra tai, ar šia teritorija naudojasi arba turi teisę naudotis visuomenė, t. y. naudojimasis tokia vieta negali pažeisti bendruomenės viešojo intereso.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, siūlytina patikslinti įstatymo projekto Nr. XIIP-4533 1 straipsniu siūlomą SEAKĮ 20 straipsnio papildymą nauja 5 dalimi ir ją išdėstyti taip: „5. Transporto priemonės savininkas privalo užtikrinti, kad bendrojo naudojimo vietose nebūtų laikoma neeksploatuojama transporto priemonė (transporto priemonė, kuri dėl akivaizdžių trūkumų ar išorinių požymių nėra naudojama ar negali būti naudojama pagal savo tikslinę paskirtį) arba negalima eksploatuoti transporto priemonė (transporto priemonė, kuriai šio įstatymo numatytais pagrindais ilgiau nei tris mėnesius yra sustabdytas ar panaikintas leidimas dalyvauti viešajame eisme, arba ilgiau nei tris mėnesius neįregistruota ar tokį patį terminą išregistruota transporto priemonė).“

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras